HADİS USULÜ DERSLERİ

www.hadisusulu.com facebook: /HadisUsulu twitter: @HadisUsulu 09 Nisan 2015

DERS 14

RÂVÎDE GÖRÜLEN KUSURLAR

Râvînin cerhine sebep olan kusurlar, beşi adâlet, beşi de zabt sıfatıyla ilgili olmak üzere **on noktada** toplanır. **Metâin-i aşere (On cerh noktası)** denilen bu kusurlar şunlardır:

Adâlet Sıfatıyla İlgili Kusurlar

1 .Kizbü'r-râvî (Yalancılık): Kasıtlı olarak bir söz, fiil, takrir veya sıfat uydurarak Hz. Peygamber'e isnad etmek demektir.

Hadis münekkidleri, gerçeği yalandan dürüstü sahtekârdan ayırmışlar, iftiracıların yalanlarına karşı amansız bir mücadele vermişlerdir.

2. İttihâmu'r-râvî bi'l-kizb (Yalancılıkla itham): Râvînin Hz. Peygamber'e yalan isnad ettiği bilinmemekle birlikte, günlük hayatta yalan konuştuğu için hadis rivâyetinde de yalancılık ithamına maruz kalmasıdır.

3. Fısku'r-râvî (fasıklık): Hadis alimleri, bilerek fıskını açığa vuranların rivâyetinin reddedileceği konusunda aynı görüştedir.

4. Bid'atü'r-râvî (bidatçılık): Hz. Peygamber'in vefatından sonra, O'nun zamanında olmayan bir şeyi din adına ortaya çıkarmak anlamına gelen bid'at râvînin akidesiyle ilgili bir cerh sebebidir.

5. Cehâlet: Râvînin zâtının veya durumunun bilinmemesidir.

Zabt Sıfatıyla İlgili Kusurlar

1. Kesretü'l-ğalat (Çok hata yapmak): Hadis münekkidleri, râvîlerin rivâyetlerindeki hata-isabet oranına göre hüküm vermeye çalışmışlar; hatası ağır basanları çok yanılmakla cerhederek rivâyetlerini terk etmişlerdir.

2. Fartu'l-ğafle (Çok yanılmak): Hadis rivâyetinde aşırı derecede dalgınlık gösterip dikkatsiz davranmak bir cerh sebebi olarak kabul edilmiştir.

3.Vehim (Yanılma): Râvînin rivâyet kurallarını bilmemesi sebebiyle, doğru zannederek yanlış hadis rivâyet etmesidir.

4. Muhâlefetü's-sikât (Sika ravilere muhalefet): Zayıf bir râvînin sika/güvenilir râvîlerin rivâyetine veya sika bir râvînin kendisinden daha güvenilir râvîlerin rivâyetlerine aykırı hadis nakletmesi demektir.

5. Sûü'l-hıfz (Kötü hafıza): Muhaddisler râvîlerin yakalandıkları akıl veya hâfıza kaybını takip etmişler, bu durumdakileri tesbit ederek hadis rivâyet etmelerine engel olmaya çalışmışlardır.